

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1235703/4

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב שלמה שפירא

המערערת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד לימור אזולאי)

נגד

המשיב: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד אילת רוזינר דהאן)

הנדון: הגבלת זמנה של הגשת ערעור לעומת אי-הגבלת סתירת הדין בשל ראיות חדשות

החלטה

בית הדין דוחה על הסף את בקשת המערערת שבית הדין ידון בערעורה, ערעור שהוגש זמן רב אחרי המועד שנקבע בתקנות, וזאת מהנימוקים שניתנו בהחלטתנו הקודמת.

חובתנו להבהיר: אכן על פי דין תורה "כל זמן שמביא ראיה סותר את הדין". מקור הלכה זו הוא במשנה בסנהדרין (לא, א) וכך נפסק בשולחן ערוך (חושן משפט סימן כ) ונקבע בתקנה קכט לתקנות הדין. אכן במה דברים אמורים? בבית דין שדן והוציא את פסק דינו, ולאחר מכן מתגלית ראיה או עדות חדשה, שאז "סותר את הדין" מפני שחובה לדון דין אמת לאמיתו.

ואכן זוהי ההתנהלות האמורה להיות בכל מקרה שבו ניתנה פסיקה הלכתית שבחנה עובדות וראיות והגיעה למסקנה הלכתית, שחובה לדון בראיה החדשה כדי לבחון את אמיתת הפסיקה הקודמת. הלכה זו תנהג בין בפסיקה הלכתית שניתנה בבית הדין האזורי ובין בפסיקה שניתנה בבית הדין הגדול, שהרי אף שתקנה זו הובאה בפרק יד לתקנות הדין, ולכאורה מופנית לבתי הדין האזוריים – שהרי רק הפרק הבא, פרק טו, מדבר בערעור – אין הדברים כן, שהרי כאמור מקור התקנה הוא בש"ס ובפוסקים ומחייב מצד עצמו אף שלא הוזכר מפורש בתקנות. גם בית הדין הגדול בדונו בערעורים מחויב לדון על פי דין תורה.

אומנם עניין הגשת ערעור לבית הדין הגדול אינו מעיקר הדין שהרי מעיקר הדין בית דין אינו יכול לבטל פסיקת בית דין אחר. סמכות בית הדין הגדול לדון בערעורים היא [הלכתית] מפני שכל המתייצב לדין בפני בית הדין, מתייצב אדעתא דתקנות הדין שנתנו את אפשרות הערעור, והרי זה כקיבל עליו את פסיקת בית הדין הגדול אם תהיה סותרת לפסיקת ערכאה קמא. אך במה דברים אמורים? במי שפועל כפי הוראת התקנות, דאדעתא דהכי הייתה קבלת שני הצדדים. אך מי שאינו עומד בזמנים שקבעו התקנות ובית הדין הגדול לא אפשר לו הגשת ערעור – שוב לא הווי בכלל הקבלה הראשונית שקבעו התקנות ובית הדין הגדול מנוע, הלכתית, לדון בערעור.

לאור האמור אנו דוחים את בקשת המערערת לעיון מחדש מפני שכאמור עניין זה של "כל זמן שמביא ראיה סותר את הדין" אינו נוגע לאמור בהחלטתנו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הדברים אמורים בלי לבחון אם אכן ישנה ראייה חדשה לסתור את הדין. אם אכן ישנה ראייה כזו – תובא הראייה לפני בית הדין האזורי, ואין ספק שבית דין זה כתורה יעשה.

עם מתן החלטה זו על המזכירות לסגור את התיק.

ההחלטה מותרת לפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של הצדדים.

ניתן ביום י"ד באב התש"ף (4.8.2020).

הרב שלמה שפירא

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה